

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA PRO PARLAMENT ČR

Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o společných státních hranicích (dále jen „Smlouva o státních hranicích“) byla podepsána dne 4. ledna 1996 v Židlochovicích a vstoupila v platnost 25. července 1997. 13. května 2010 byla v Bratislavě podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou, kterou se mění a doplňuje Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o společných státních hranicích ze dne 4. ledna 1996. Na základě této smlouvy, která vstoupila v platnost 1. dubna 2011, došlo mj. ke změně způsobu, jakým se hraniční dokumenty, vzniklé při pravidelném přezkoušení státních hranic, stávají součástí hraničního dokumentárního díla.

Hraniční dokumentární dílo tvoří přílohu č. I Smlouvy o státních hranicích a je její nedílnou součástí¹. V současné době je tvořeno šesti částmi, a to zprávou o vyhotovení hraničního dokumentárního díla, hraničními mapami, popisem státních hranic, seznamem hraničních vodních toků, seznamem hraničních cest a seznamem souřadnic a výšek².

Podle původní Smlouvy o státních hranicích hraniční dokumenty vstupovaly v platnost a stávaly se součástí hraničního dokumentárního díla (tedy měnily přílohu č. I Smlouvy o státních hranicích) dnem svého schválení. Vzhledem ke kolizi této úpravy s požadavky kladenými na změny příloh smluv prezidentské kategorie, které musí být schvalovány stejným způsobem jako samotná smlouva, nastavila změna Smlouvy o státních hranicích nový mechanismus změn hraničního dokumentárního díla, resp. přílohy č. I Smlouvy o státních hranicích.

V souladu s článkem 14 odst. 1 Smlouvy o státních hranicích dochází nadále každých 5 let k přezkoušení státních hranic a odstranění zjištěných nedostatků. Provedení změn hraničního dokumentárního díla je nyní rozděleno do dvou fází:

1) Výsledkem přezkoušení státních hranic jsou hraniční dokumenty, které zpracovává a předkládá k vyslovení souhlasu Stálá česko-slovenská hraniční komise³. Hraniční dokumenty zaznamenávají změny týkající se vyznačení průběhu státních hranic zjištěné při přezkoušení státních hranic oproti platnému stavu hraničního dokumentárního díla⁴. Takto vzniklé hraniční dokumenty podléhají v obou státech vnitrostátnímu schválení – na české straně je schvaluje ministr vnitra.

2) Součástí hraničního dokumentárního díla se schválené hraniční dokumenty stávají až na základě zvláštní mezinárodní smlouvy; teprve tehdy tedy dochází ke změně přílohy I Smlouvy o státních hranicích.

Aktualizací hraničního dokumentárního díla nikdy nedochází ke změně průběhu státních hranic.

V letech 2011 – 2016 proběhlo Třetí společné přezkoušení česko-slovenských státních

¹ článek 2 odst. 1 Smlouvy o státních hranicích

² článek 2 odst. 2 Smlouvy o státních hranicích

³ článek 25 odst. 1 písm. g) Smlouvy o státních hranicích; ke Stálé česko-slovenské hraniční komisi obecně viz část třetí Smlouvy o státních hranicích

⁴ článek 14 odst. 4 Smlouvy o státních hranicích

hranic. Jeho výsledkem jsou aktualizované hraniční dokumenty na všech hraničních úsecích. Jak je uvedeno výše, k promítnutí těchto aktualizací do přílohy I Smlouvy o státních hranicích, tj. k příslušné změně hraničního dokumentárního díla je zapotřebí sjednání zvláštního smluvního dokumentu, jímž je předkládaná Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o aktualizaci hraničního dokumentárního díla (dále jen „Smlouva“). Návrh Smlouvy vypracovala dle dohody Stálé česko-slovenské hraniční komise slovenská strana. Směrnici pro expertní jednání schválil ministr vnitra 29. května 2017. Expertní jednání o návrhu Smlouvy proběhla korespondenční cestou. Vláda České republiky vyslovila souhlas se sjednáním Smlouvy 14. února 2018 svým usnesením č. 106. Smlouva byla podepsána 20. listopadu 2018 v Praze. Za českou stranu ji podepsal 1. náměstek ministra vnitra pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání JUDr. Ing. Jiří Nováček, za slovenskou stranu velvyslanec v České republice Peter Weiss.

Výhradním účelem Smlouvy o aktualizaci hraničního dokumentárního díla je zajistit, aby se aktualizované hraniční dokumenty, schválené na české straně ministrem vnitra 7. dubna 2017, staly součástí hraničního dokumentárního díla, tj. aby došlo ke změně přílohy č. I Smlouvy o státních hranicích.

Smlouva o státních hranicích je smlouvou prezidentské kategorie, neboť se jedná o smlouvu o dalších věcech, jejichž úprava je vyhrazena zákonu ve smyslu článku 49 písm. e) ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, resp. smlouvou upravující práva a povinnosti osob ve smyslu článku 49 písm. a) Ústavy ČR. Hraniční dokumentární dílo je přílohou Smlouvy o státních hranicích a její nedílnou součástí (viz článek 2 odst. 1 Smlouvy o státních hranicích). Proto i Smlouva, na základě níž se hraniční dokumenty stanou součástí hraničního dokumentárního díla, musí být smlouvou prezidentské kategorie. Smlouva tedy vyžaduje vyslovení souhlasu Parlamentem České republiky a následnou ratifikaci prezidentem republiky. Po svém vstupu v platnost a po publikaci ve Sbírce mezinárodních smluv se v souladu s článkem 10 Ústavy stane součástí českého právního řádu.

Předkládaná Smlouva je plně v souladu s českým právním řádem, s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, se závazky vyplývajícími z jiných mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, i se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii.

V Praze dne 5. února 2019

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v.r.